

Силабус курсу

Податкова система

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма – «Економіка»

Рік навчання: II, Семестр: IV

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

III

доктор економічних наук, доцент

Руденко Вікторія Василівна

Контактна інформація v.rudenko@wunu.edu.ua, +38 (097) 966 65 93

Опис дисципліни

Дисципліна «Податкова система» належить до блоку обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка». Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами знань з теоретичних та практичних основ функціонування податкової системи, які вироблені фіскальною наукою, і засвоєння навиків практичної роботи у сфері оподаткування як платників податків, так і працівників контролюючих органів у сфері оподаткування. Дана дисципліна відноситься до фундаментальних загальноекономічних наук, які формують фаховий світогляд майбутніх бакалаврів зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». Курс «Податкова система» охоплює теоретичні основи оподаткування, порядок нарахування та сплати всіх видів податків та зборів (обов'язкових платежів), які справляються в державі, функції та завдання контролюючих органів у сфері оподаткування тощо. Головним завданням курсу «Податкова система» є вивчення студентами теоретичних та методичних питань справляння податків і зборів (обов'язкових платежів), принципів організації діяльності контролюючих органів та податкової роботи в державі, елементів і методик розрахунку податків і зборів (обов'язкових платежів).

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Сутність і види податків	Знати поняття та ознаки податків та податкових платежів. Розуміти функції податків. Знати теорії оподаткування. Вміти класифікувати податки. З'ясувати основні елементи податків.	Тести, питання
2 / 2	2. Організація податкової системи	Розуміти сутність і принципи побудови податкової системи. Засвоїти структуру податкової системи України та вміти характеризувати її складові.	Тести, питання

2 / 2	3. Податкова політика та податковий механізм	Знати сутність податкової політики та її місце в державному регулюванні економіки. Розуміти мету, принципи та завдання податкової політики. Знати типи і форми податкової політики. Володіти критеріями формування податкової політики. З'ясувати особливості сучасної податкової політики України. Засвоїти зміст і складові податкового механізму.	Тести, питання
2 / 2	4. Контролюючі органи в сфері оподаткування	Знати контролюючі органи у сфері оподаткування, проводити їх загальну характеристику. Ознайомитись із генезисом і розвитком контролюючих органів в Україні. Розуміти завдання, функції та структуру контролюючих органів. Знати права, обов'язки та відповідальність посадових осіб контролюючих органів.	Тести, питання
2 / 2	5. Основи податкової роботи	Знати основи та організація податкової роботи, її основні елементи. Вивчити інструктивно-методичне забезпечення справляння податків і зборів. Розуміти основи адміністрування податків і зборів. Ознайомитись із управлінськими напрямками адміністрування податків: облікова робота, прогнозно-аналітична робота, масово-роз'яснювальна та консультативна робота, контрольньо-перевірочна робота, робота з управління податковим боргом тощо.	Тести, питання
2 / 2	6. Податок на додану вартість	Знати сутність ПДВ та його роль у формуванні доходної частини бюджету. Вивчити платників ПДВ та порядок їх реєстрації. Вміти визначати об'єкт та базу оподаткування ПДВ. Знати ставки ПДВ. Знати пільги при оподаткуванні ПДВ. Володіти порядком електронного декларування ПДВ. Знати порядок бюджетного відшкодування ПДВ. Вміти розраховувати ПДВ. Отримати навички заповнення податкової декларації з ПДВ.	Тести, питання, задачі
2 / 2	7. Акцизний податок	Засвоїти сутність та необхідність застосування акцизного податку. Знати підакцизні товари, їх класифікацію. Вивчити платників акцизного податку. Вміти визначати об'єкт та базу оподаткування акцизним податком. Знати ставки податку та особливості їх застосування до окремих груп підакцизних товарів. Володіти порядком визначення та сплати акцизного податку. Знати пільги для платників акцизного податку. Вміти розраховувати акцизний податок. Отримати навички заповнення податкової декларації з акцизного податку.	Тести, питання, задачі

2 / 2	8. Мито	Знати сутність і призначення мита. Усвідомити порядок формування та реалізації митної політики держави. Знати платників мита. Вміти проводити класифікаційну характеристику мита. Вміти визначати об'єкт оподаткування митом. Володіти порядком нарахування та сплати мита. Знати пільги при оподаткуванні митом. Вміти розраховувати мито. Отримати навички заповнення митної декларації.	Тести, питання, задачі
2 / 2	9. Податок на прибуток підприємств	Розуміти сутність податку на прибуток підприємств. Знати платників податку на прибуток підприємств. Вміти визначати об'єкт та базу оподаткування податком на прибуток підприємств. Володіти порядком обчислення та сплати податку на прибуток підприємств. Знати пільги при застосуванні податку на прибуток підприємств. Вміти розраховувати податок на прибуток підприємств. Отримати навички заповнення податкової декларації з податку на прибуток підприємств.	Тести, питання, задачі
2 / 2	10. Податок на доходи фізичних осіб	Засвоїти основи оподаткування доходів фізичних осіб. Вміти визначати об'єкт і базу оподаткування доходів фізичних осіб. Знати ставки податку на доходи фізичних осіб. Розуміти податкову знижку та податкові соціальні пільги. З'ясувати особливості оподаткування окремих видів доходів. Володіти порядком нарахування, утримання та сплати податку на доходи фізичних осіб до бюджету. Вміти розраховувати податок на доходи фізичних осіб. Отримати навички заповнення податкової декларації з податку на доходи фізичних осіб.	Тести, питання, задачі
2 / 2	11. Спрощена система оподаткування	Розуміти умови застосування спрощеної системи оподаткування. Знати платників і ставки єдиного податку. Володіти порядком визначення та сплати єдиного податку. Вміти розраховувати єдиний податок. Отримати навички заповнення податкової декларації з єдиного податку.	Тести, питання, задачі
1 / 1	12. Екологічний податок	Засвоїти зміст і призначення екологічного податку. Знати платників екологічного податку та об'єкт оподаткування. Володіти механізмом визначення та порядком сплати екологічного податку. Вміти розраховувати екологічний податок. Отримати навички заповнення податкової декларації екологічного податку.	Тести, питання, задачі

1 / 1	13. Рентна плата	Знати сутність і види рентних платежів в Україні. Засвоїти рентну плату за спеціальне використання води. Знати рентну плату за спеціальне використання лісових ресурсів. Вивчити рентну плату за користування радіочастотним ресурсом України. Знати рентну плату за користування надрами. Вміти розраховувати рентні платежі. Отримати навички заповнення податкової декларації з рентної плати.	Тести, питання, задачі
2 / 2	14. Місцеві податки і збори	Знати сутність та види місцевих податків і зборів. Вміти характеризувати майнове оподаткування в Україні, його особливості. Вивчити податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Розуміти поняття та особливості застосування плати за землю в Україні. Знати елементи та порядок сплати транспортного податку. Вивчити туристичний збір. Знати збір за місця для паркування транспортних засобів. Вміти розраховувати місцеві податки і збори. Отримати навички заповнення податкових декларацій з місцевих податків і зборів.	Тести, питання, задачі
2 / 2	15. Єдиний збір на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (єдиний внесок)	Знати платників єдиного внеску, їх права та обов'язки. Розуміти базу нарахування єдиного внеску. Вивчити розміри єдиного внеску та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування. Володіти порядком обчислення і сплати єдиного внеску. Вміти розраховувати єдиний внесок. Отримати навички заповнення податкової звітності з єдиного внеску.	Тести, питання, задачі

Рекомендовані джерела інформації

1. Amidu M. Principles & practice of taxation. Accra : DigiBooks, 2020. 206 p.
2. Pistone P., Roeleveld J., Hattingh J., Félix J., Nogueira P., West C. Fundamentals of Taxation: An Introduction to Tax Policy, Tax Law and Tax Administration : book. Amsterdam : IBRD, 2019. 196 p.
3. Raabe W. A., Young J. C., Nellen A., Maloney D. M. Essentials of taxation: individuals and business entities. 20th ed. Mason : South Western Educational Publishing, 2019. 965 p.
4. Spilker B., Ayers B., Barrick J., Outslay E., Robinson J., Weaver C., Worsham R. Taxation of individuals and business entities : 10th ed. New York : McGraw Hill, 2019. 1248 p.
5. Андросова О. Ф. та ін. Проблематика та сучасні тенденції впливу податкової реформи на зміни фінансово-кредитних відносин : монографія / за ред. С. В. Шарової. Запоріжжя : СТАТУС, 2018. 199 с.
6. Андрущенко В. Л., Тучак Т. В. Податкові системи зарубіжних країн : навч. посіб. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2021. 209 с.
7. Аранчій В. І. та ін. Податкова система : навч. посіб. Полтава : Укрпромторгсервіс,

2018. 361 с.

8. Атаманчук Н. І. Правові основи непрямих податків в Україні: монографія. Київ: Алерта: Правова Єдність, 2019. 351 с.

9. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2021. 633 с.

10. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система: підручник. Київ: Знання України, 2019. 567 с.

11. Ващенко К. О. та ін. Модернізація податкової і митної політики в інституціональному забезпеченні розвитку економіки України: колект. монографія / за наук. ред. П. В. Пашка, С. В. Онишко. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2020. 517 с.

12. Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

13. Волохова І. С. та ін. Трансформаційні процеси у податковій системі України: монографія / за ред. д-ра екон. наук І. С. Волохової. Одеса: Атлант, 2018. 382 с.

14. Волощук М. Г. та ін. Становлення та розвиток податкової системи України: монографія. Ужгород: Вид-во Олександрі Гаркуші, 2021. 169 с.

15. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: навч. курс: навч. посіб. 4-те вид. Дніпро: Акцент ПП, 2021. 531 с.

16. Головашевич О. О. та ін. Податкове право України: підручник / за ред. М. П. Кучерявенка. Харків: Право, 2018. 511 с.

17. Іванов Ю. Б., Тищенко В. Ф., Найдено О. Є. та ін. Податкова система: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с.

18. Кармаліта М. В. Приватний і публічний інтерес у системі податкових правовідносин: монографія. Хмельницький; Ірпінь: Мельник А. А., 2019. 328 с.

19. Карпенко В. В., Колодяжна Т. В. Податкова система: навч. посіб. Харків: Лідер, 2018. 273 с.

20. Крилов Д. В. Адміністративно-правові засади публічно-сервісної складової державної податкової політики в Україні: теоретико-правові та праксеологічні аспекти: монографія. Херсон: Гельветика, 2019. 379 с.

21. Ліхоносова Г. С. Податковий контроль: навч. посіб. ХАІ, 2021. 159 с.

22. Мартиненко В. В. Фіскальна політика України в умовах фінансової децентралізації: теорія, методологія, практика: монографія. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 389 с.

23. Мельниченко Р. В. Податковий контроль трансфертного ціноутворення: правові засади: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 343 с.

24. Миськів Г. В. та ін. Бюджетно-податкова безпека (у схемах і таблицях): навч. посіб. / за ред. Г. В. Миськів]. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 275 с.

25. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. №4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

26. Модернізація податкової і митної політики в інституціональному забезпеченні розвитку економіки України: колект. монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. П. В. Пашка, д-ра екон. наук, проф. С. В. Онишко. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2020. 517 с.

27. Непран А. В., Тимченко І. Є., Левчук О. М. Податкова система: практикум. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2019. 255 с.

28. Олендер І. Я. Вплив режиму усунення подвійного оподаткування на виконання податкового обов'язку: монографія. Харків: Право, 2020. 222 с.

29. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.

30. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL:

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

31. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. №2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>.

32. Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці : ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <https://customs.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Податкова система» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Податкова система» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
Опитування під час заняття (теми 1–5) – 5 балів за тему – макс. 25 балів. Модульна робота – макс. 75 балів.	Опитування під час заняття (теми 6–15) – 5 балів за тему – макс. 50 балів. Модульна робота – макс. 50 балів.	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Захист КПЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 30 балів, макс. 60 балів. Теоретичне питання – макс. 20 балів.	

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом